Dosar nr.2-25072311-05-4r-01042026

Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul Central
Judecător: Mihail Buşuleac

CURTEA DE APEL SUD

D E C I Z I E
în numele Legii

30 octombrie 2026 municipiul Cahul

Completul de judecată al Curţii de Apel Sud, sediul Cahul
în componenţa:
preşedintele completului: Evgheni Bancov
judecătorii: Inga Gorlenco, Andrei Scripcenco

a judecat fără prezența părților, recursul ordinar, declarat de avocatul Grosu Eugeniu, în interesele lui Negru Andrei, împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 03 februarie 2026, pronunțată în cauza la demersul Biroului de probațiune Cahul cu privire la înlocuirea sancțiunii contravenționale în privința lui Negru Andrei, născut la *****,

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar, Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,-

C O N S T A T Ă :

În fapt:

La 21 mai 2025 consilierul de probațiune al Biroului de probațiune Cahul, Țicău Ștefan, a înaintat demers, prin care solicită înlocuirea sancțiunii contravenționale muncă neremunerată în folosul comunității în număr de 60 ore contravenientului Negru Andrei, născut la *****, sancționat prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 01 octombrie 2024, cu 30 zile în arest contravențional.

În argumentarea demersului, consilierul de probațiune a invocat următoarele motive precum că, încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, nr.4d-11/2024 din 01 octombrie 2024, în privinţa contravenientului Negru Andrei a parvenit spre executare la Biroul de probaţiune Cahul la data de 23 octombrie 2024. În comun acord cu Administrația Publică Locală a satului Cucoara, raionul Cahul, a fost coordonat lista obiectelor de lucru pentru contravenient, referitor la executarea orelor de muncă, unde la data de 13 noiembrie 2024 a fost citat să se prezinte la Biroul de probațiune Cahul pentru evidență și pentru punerea în executare a sancțiunii stabilite munca neremunerată în folosul comunității, în urma căruia din motive necunoscute nu s-a prezentat. La data de 25 noiembrie 2024 repetat contravenientul a fost citat, unde s-a soldat fără succes. Avizul de recepție a fost restituit cu mențiunea „Primit” sub semnătură. Conform informației Inspectoratului de Poliție Cahul cu nr.14015 din 29 noiembrie 2024, contravenientul locuiește pe teritoriul *****. Este consumator de băuturi alcoolice. Repetat la data de 31 ianuarie 2025 contravenientul a fost citat să se prezinte la organul de probațiune, unde avizul de recepția a fost restituit cu mențiunea „Plecat”. Contravenientul fiind verificat în baza de Acces Web la data de 12 februarie 2025, ultimul nu a părăsit teritoriul Republicii Moldova. La data de 18 februarie

2025 s-a efectuat vizita la domiciliu contravenientului în satul Cucoara, r-ul Cahul, în urma căruia nu a fost găsit. La domiciliu se afla Vîlcu Andrei, tata contravenientului. Din explicația depusă de către Vîlcu Andrei, la moment feciorul nu se află la domiciliu. Aproximativ de o săptămână a plecat la Chișinău la ***** Negru Tatiana. Nu cunoaște când feciorul v-a reveni la locul de trai. Totodată, Vîlcu Andrei a primit citație cu nr.10/02-469 din 18 februarie 2025 sub semnătură pentru a transmite contravenientului să se prezinte la Biroul de probațiune Cahul pentru data de 19 februarie 2025, la care nu sa prezentat. Conform informației Administrația Publică Locală ***** cu nr.104 din 05 martie 2025, contravenientul se află în localitate şi informației al Administrației Penitenciarului nr.5 Cahul cu nr.5/585 din 14 martie 2025, ultimul nu se deține nici într-o instituție penitenciară. La data de 07 mai 2025 Biroul de probațiune repetat a efectuat vizita la locul de trai al contravenientului în satul Cucoara, r-ul Cahul. În urma vizitei contravenientul se afla la domiciliu, ultimul a fost informat despre motivul căutării și despre consecințele eschivării de la executarea sancțiunii stabilite. Totodată, contravenientul personal sub semnătură a primit citație să se prezinte în mod de urgență la Biroul de probațiune Cahul pentru data de 08 mai 2025, pentru a pune în executare sancțiunea stabilită munca neremunerată în folosul comunității. La data stabilită contravenientul nu s-a prezentat fără careva motive întemeiate. Conform certificatului eliberat de Primăria comunei Cucoara nr.259 din 04 noiembrie 2024, contravenientul Negru Andrei se află pe teritoriul satului Cucoara. Menționează că, până în prezent contravenientul nu s-a prezentat la Biroul de probațiune, el fiind legal citat, nu a înștiințat despre locul aflării sale şi despre imposibilitatea de a executa sancţiunea, astfel consideră Negru Andrei intenționat şi conștient se eschivează cu rea voință de la executarea sancțiunii stabilite. Reieșind din cele menționate, în temeiul art.37 alin.(6) Cod contravenţional, solicită înlocuirea pedepsei de 60 ore muncă neremunerată în folosul comunităţii cu 30 zile arest contravențional.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 03 februarie 2026, a fost admis parțial demersul înaintat de Biroului de probațiune Cahul privind înlocuirea sancțiunii contravenționale în privința lui Negru Andrei. A fost înlocuită sancțiunea contravențională numită lui Negru Andrei Andrei, a.n. *****, IDNP *****, domiciliat în *****, prin Încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 01 octombrie 2024, cu arest contravențional pe un termen de 15 /cincisprezece/ zile. Termenul executării arestului contravențional stabilit lui Negru Andrei se va calcula din momentul reținerii, se pune în executare după devenirea definitivă a încheierii judecătorești.

Solicitarea și argumentele recurentului:

La data de 27 martie 2026 avocatul Grosu Eugeniu, în interesele contravenientului Negru Andrei, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 03 februarie 2026, prin care pretinde: admiterea recursului, cu repunerea în termen după necesitate, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 03 februarie 2026, respingerea demersului Biroului de probațiune Cahul privind înlocuirea sancțiunii contravenționale.

În argumentarea recursului avocatul a invocat că, la momentul pronunțării acestei sancțiuni, Negru Andrei a fost de acord cu executarea muncii neremunerate și nu a formulat nici o obiecțiune cu privire la această modalitate de sancționare. În executarea sancțiunii stabilite, Biroul de probațiune Cahul i-a adus la cunoștință obligațiile ce îi revin, conform art.189 şi art.194 Cod de executare, şi i s-a stabilit un grafic de prezentare pentru prestarea muncii

neremunerate în folosul comunității. Instituția eschivării presupune, în jurisprudența şi doctrina juridică, nu simpla neexecutare materială, ci intenția manifestată explicit sau implicit de a nu executa sancțiunea, prin sustragere conștientă de la obligațiile impuse. În cauza de față, nu s-a administrat nici o probă din care să rezulte că subsemnatul: a refuzat în mod categoric executarea muncii, s-a sustras în mod intenționat de la citări, a manifestat o atitudine de sfidare față de autoritatea instanței sau organului de probațiune, a încercat să se eschiveze prin schimbarea domiciliului, ascundere sau alte manevre. Instanța de fond s-a bazat exclusiv pe susținerile organului de probațiune, fără a verifica în concret: dacă citările au fost comunicate legal şi la timp, dacă a avut cunoștință efectivă despre datele de prezentare, dacă a invocat motive obiective care mi-au împiedicat prezentarea, dacă a manifestat vreo intenție de a nu executa sancțiunea. În şedința de judecată din 03.02.2026, a solicitat în mod expres respingerea demersului şi a declarat că este de acord să execute pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității. Acest acord categoric, exprimat în fața instanței, echivalează cu consimțământul său de a continua executarea sancțiunii inițiale şi exclude caracterul de eschivare sau refuz. Instanța de fond nu a analizat deloc această împrejurare esențială şi nu a motivat de ce, în pofida acordului său actual și disponibilității de a executa munca, este necesară înlocuirea cu privarea de libertate. Omisiunea instanței de a examina poziția expresă a contravenientului reprezintă o încălcare a dreptului la apărare şi a principiului contradictorialității, consacrate de art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, aplicabilă şi în materia contravențională. Înlocuirea automată, fără o analiză concretă a tuturor acestor elemente, echivalează cu aplicarea mecanică a legii, ceea ce contravine principiului individualizării şi caracterului individual al răspunderii contravenționale. Sancțiunea de 15 zile arest contravențional reprezintă o privare totală de libertate, cu consecințe grave asupra vieții personale, profesionale şi familiale a contravenientului. Înlocuirea integrală a celor 60 ore de muncă neremunerată cu arest echivalează cu o agravare substanțială a situației sale, deși: nu a săvârşit noi contravenții Nu a manifestat un comportament de sfidare a legii, este de acord să execute sancțiunea inițială, nu există nicio probă că ar reprezenta un pericol social care să justifice privarea de libertate Instanța nu a examinat posibilitatea: stabilirii unui nou termen de executare a muncii neremunerate, avertizării contravenientului cu privire la consecințele neexecutării, reducerii duratei arestului contravențional, raportat la circumstanțele concrete. Această lipsă de analiză a alternativelor contravine principiului proporționalității şi cerințelor art.37 din Codul contravențional. Din materialele dosarului rezultă o serie de neclarități cu privire la: modul efectiv de comunicare a citărilor către subsemnat, prezența sa efectivă la adresa de domiciliu în momentele în care s-au întocmit procesele-verbale de citare, informarea corectă despre consecințele neexecutării obligațiilor. Potrivit încheierii atacate, Biroul de Probațiune ar fi întocmit diverse procese-verbale şi avize de recepție, însă nu se regăsesc în dosar elemente care să dovedească: primirea efectivă a citărilor de către recurent, semnătura sa pe aceste citări, confirmarea comunicării legale, Conform art.194 Cod de executare, organul de probațiune poate iniția demersul de înlocuire doar după verificarea tuturor circumstanțelor şi după avertizarea contravenientului. În cauză: Nu a fost avertizat formal că neexecutarea va atrage înlocuirea cu arest, nu i s-a oferit posibilitatea de a explica motivele pentru care nu s-a prezentat, nu s-a stabilit dacă a avut cunoștință despre consecințele juridice ale neexecutării Curtea Constituțională a Republicii Moldova, în mai multe hotărâri, a statuat că sancțiunile contravenționale trebuie să respecte principiile: Legalității - sancțiunea trebuie aplicată strict în condițiile prevăzute de lege Proporționalității – măsura trebuie să fie adecvată gravității faptei Individualizării - circumstanțele concrete ale fiecărui caz trebuie evaluate Aplicarea mecanică a art. 37 alin. (6) Cod contravențional, fără o analiză concretă a circumstanțelor, încalcă aceste principii

constituționale. În cauza de față, instanța nu a analizat apărările subsemnatului şi nu a motivat concret necesitatea privării de libertate, ceea ce încalcă aceste garanții. În lumina argumentelor expuse mai sus, consideră că încheierea Judecătoriei Cahul din 03.02.2026 este nelegală și nemotivată, fiind pronunțată cu încălcarea gravă a dispozițiilor legale, şi anume: nu s-a demonstrat eschivarea subsemnatului de la executarea muncii neremunerate în folosul comunității, conform cerințelor art.37 alin.(6) Cod contravențional, nu s-a luat în considerare acordul expres al subsemnatului de a executa sancțiunea inițială, nu s-a motivat concret necesitatea înlocuirii cu arest contravențional, nu s-au respectat principiile individualizării și proporționalității sancțiunii, nu s-au analizat alternativele la privarea de libertate. Toate aceste încălcări impun casarea încheierii atacate şi restabilirea situației legale prin menținerea sancțiunii inițiale de muncă neremunerată în folosul comunității, pe care subsemnatul este de acord și disponibil să o execute integral.

Înștiințarea părților:

Potrivit art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Respectând art.471 alin.(1) Cod contravențional și principiul contradictorialității, participanții la proces au fost notificați de către instanța de recurs despre data examinării cauzei și le-a fost oferit termen pentru depunerea referinței și pentru a opta cu privire la necesitatea administrării de noi probe. În termenul stabilit nimeni din participanți nu a invocat necesitatea administrării probelor noi și nici nu au depus referință, astfel că instanța de recurs va verifica legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând materialele cauzei contravenționale şi analizând în complex argumentele invocate în raport cu criticile formulate în cererea de recurs, Completul de judecată conclude asupra necesității respingerii cererii de repunere în termen a recursului declarat de avocatul Grosu Eugeniu, în interesele lui Negru Andrei, și respingerii recursului declarat de avocatul Grosu Eugeniu, în interesele lui Negru Andrei, împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 03 februarie 2026, ca depus tardiv, cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente:

Conform art.466 Cod contravențional, *hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept*.

În corespundere cu art.471 Cod contravențional, *(1) Recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. (2) Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, precum și la cererea motivată a părților, instanța de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea ședinței de judecată, cu citarea părților pentru prezentare la proces. (4) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs*.

Conform art.468 alin.(1) Cod contravențional, *recursul împotriva hotărârii judecătoreşti contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărîrii judecătoreşti sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condițiile art.463 alin.(1).*

Completul de judecată a constatat că, recursul declarat de avocatul Grosu Eugeniu, în interesele lui Negru Andrei, împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 03

februarie 2026, a fost înregistrat la Judecătoria Cahul la 27 martie 2026, astfel este depus cu încălcarea termenului.

Instanța de recurs a constatat cu certitudine, că avocatul Grosu Eugeniu a fost prezent în ședința primei instanțe la examinarea cauzei pe 12 august 2025, 09 octombrie 2025, 19 ianuarie 2026 și chiar la pronunțarea încheierii judecătorești 03 februarie 2026, fapt atestat în procesul-verbal al ședinței de judecată. Astfel, avocatul nemijlocit a fost prezent la pronunțarea hotărârii și a cunoscut despre soluția adoptată de instanța de judecată.

Depunând recursul la 27 martie 2026, avocatul Grosu Eugeniu a omis termenul de depunere a recursului, care a expirat la 18 februarie 2026. În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

Această prevedere legală are caracter de garanție procesuală, egală pentru toate părțile participante în proces, fiind impusă obligația îndeplinirii în termen a actelor procedurale, sub sancțiunea decăderii din acest drept procesual.

Totodată, partea apărării a solicitat repunerea în termen fără a explica și argumenta omiterea termenului de atac. Simpla solicitare de repunere în termen „la necesitate”, nu este suficientă pentru aplicarea instituției repunerii în termen, or prevederile art.468 alin.(1) Cod contravențional operează pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecată a cauzei contravenţionale, pe când partea apărării a fost prezent la examinarea cauzei și la pronunțarea actului judecătoresc, a cunoscut despre soluția adoptată de instanța de judecată, respectiv nu a fost limitat să-și exercite dreptul procesual de contestare a hotărârii în interiorul termenului legal.

Instanța de recurs acceptă că, pentru anumite limite rezonabile, lipsa posibilității de a cunoaște hotărârea ar putea justifica concluzia că recursul este depus în termen sau, după caz, că ar fi justificată repunerea în termen.

Dar în cazul din speță recurentul, avocatul Grosu Eugeniu, nu a avut nici un impediment pentru a cunoaște hotărârea judecătorească din 03 februarie 2026, astfel omiterea de a se încadra în termenul de recurs nu poate avea o justificare.

Completul de judecată invocă că, potrivit jurisprudenței CEDO respectarea cerințelor cu privire la admisibilitate constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Rolul jucat de termenele de prescripție este de importanță majoră atunci când este interpretat Preambulul Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului parte a moștenirii comune a Statelor Contractante (hot. Dacia SRL vs. Moldova, din 18 martie 2008 § 75). Curtea a reiterat principiul interpretării de către instanțele judecătoreşti a prevederilor cu caracter procedural, cum ar fi termenul de prescripţie pentru inițierea acțiunilor judecătoreşti şi dacă efectele unei asemenea interpretări sunt compatibile cu Convenția, în general, şi cu principiul securității raporturilor juridice garantat de articolul 6, în special (hot. Platakou vs. Grecia, nr. 38460/97, §37).

Pe durata întregului proces părțile sunt obligate să se intereseze de soarta dosarului care se examinează. Prin urmare, după cum sugerează şi jurisprudența CEDO, reieșind din respectarea principiului de securitate raporturilor juridice, apelantul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanţă (Van Harn versus Germany, nr.7557/03 din 1109.2007), şi de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de avocat, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea recursului.

În aceste circumstanțe, Completul de judecată nu se va expune asupra motivelor invocate în recurs, or instanța nici nu purcede la examinarea fondului recursului declarat împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 03 februarie 2026, în contextul adoptării soluției

de respingere a recursului ca depus peste termen, care nu implică o verificare în substanță a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt şi de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Astfel se conchide, că recurentul, avocatul Grosu Eugeniu, neîntemeiat a omis termenul pentru declararea recursului împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 03 februarie 2026 şi din aceste motive se respinge cererea de repunere în termen, iar recursul se respinge ca tardiv.

Călăuzindu-se de prevederile art.art.471-472, 473 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod contravențional,-

D E C I D E :

Se respinge ca neîntemeiată cererea de repunere în termen a recursului declarată de avocatul Grosu Eugeniu, în interesele lui Negru Andrei.

Se respinge ca fiind tardiv recursul declarat de avocatul Grosu Eugeniu, în interesele lui Negru Andrei.

Se menține încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 03 februarie 2026, prin care a fost admis parțial demersul Biroului de probațiune Cahul și înlocuită sancțiunea contravențională numită lui Negru Andrei, prin Încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 01 octombrie 2024, cu arest contravențional pe un termen de 15 zile.

Decizia este irevocabilă din momentul pronunțării.

Președintele completului, judecătorul **Evgheni Bancov**

Judecătorii **Inga Gorlenco**

Andrei Scripcenco